

Οι διαμάχες της CNT-FAI, και ο ρόλος των σταλινικών και ρεπουμπλικανικών δυνάμεων στην αντεπανástαση. Μία συνέντευξη του José Peirats στον Josep Alemany

Ανακτήθηκε από [eagainst](#)

Μετάφραση- επιμέλεια: Θοδωής Σάρας

Πηγή στα Ισπανικά. [Alasbarricadas](#)

Ένα ολοκληρωμένο αντίγραφο μίας συνέντευξης του 1977 με τον José Peirats, στην οποία ο Ισπανός ιστορικός και πρώην μαχητής της CNT και της FAI αναπολεί τη νεότητα του και συζητάει πολλές από τις διαμάχες που μάζισαν τη CNT πριν και κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου, συμπεριλαμβάνοντας και την επιρροή της Ρωσικής Επανάστασης, την αποστολή του Angel Pestaña στη Ρωσία το 1920, την εξέγερση της Αστουρίας τον Οκτώβρη του 1934, την πολιτική συνεργασίας της CNT με την κυβέρνηση κατά τη διάρκεια του πολέμου, και το ρόλο των Σταλινικών στην αντεπανάσταση του ρεπουμπλικανικού κυβερνητικού συνασπισμού ενάντια στα επιτεύγματα της αναρχικής επανάστασης του Ιούλη του 1936.

Εισαγωγικό σημείωμα

Η συνέντευξη αυτή έγινε στη Βαρκελώνη, σε ένα διαμέρισμα του Carretera de Collblanc, όπου μένει η οικογένεια του Peirats από πριν τον πόλεμο. Μέρος αυτής της συνέντευξης δημοσιεύτηκε στην Καταλωνία. Στο Revista d'Opinió Confederal, CNT-AIT, Series II, May 1977, no. 4, pp. 12-24. Το υπόλοιπο μισό σχεδόν της συνέντευξης, δημοσιεύεται για πρώτη φορά. Οι επιμελητές του *Anthropos*, έχουν μεταφράσει το αρχικό καταλανικό κείμενο στα Ισπανικά, και με την άδεια του συγγραφέα, έχουν αναδιαρθρώσει την αρχική διάταξη της συνέντευξης με σκοπό να παρέχουν μία πιο συνεκτική εκδοχή, που συμφωνεί με τα θέματα που αντιμετωπίζονται.

Στο πρώτο μέρος παρουσιάζουμε όλα τα άμεσα αυτοβιογραφικά μέρη της συνέντευξης και εκείνα που εκφράζουν κάποιες από τις θεμελιώδεις ιδέες του Peirats· στο δεύτερο μέρος της συνέντευξης ο αναγνώστης θα βρει τις απόψεις και μαρτυρίες του José Peirats για διάφορα συγκεκριμένα θέματα.

Σε τι ιδεολογικό περιβάλλον έζησες νέος, πώς μεγάλωναν και πώς ήταν οι νέοι τότε;

Στο ιδεολογικό μου περιβάλλον υπήρχαν πολλές φάσεις αλλά όλες με έναν συγκλίνοντα προσανατολισμό στον αναρχισμό. Στην οικογένεια μου υπήρχαν σοσιαλιστές και ρεπουμπλικανοί ακόμη και αναρχικοί. Κανένας από αυτούς δεν κατάφερε να με επηρεάσει άμεσα. Αλλά σε αυτούς οφείλω την προτίμησή μου στο διάβασμα από νεαρή ηλικία, πριν από την εφηβεία μου. Τα υπόλοιπα ήρθαν αργότερα. Θεωρώ ότι ανήκω στη γενιά του Primo de Rivera.¹ Εκείνες τις μέρες έκανα πολλούς καλούς φίλους, που διψούσαν αληθινά για διάβασμα. Οι αγαπημένοι μας συγγραφείς, πριν ανακαλύψουμε τους μουςάτους αναρχικούς, ήταν οι διάσημοι Γάλλοι μυθιστοριογράφοι του περασμένου αιώνα. Ποτέ στη ζωή μου δεν φλέρταρα με το μαρξισμό. Τον μελέτησα όμως σε βάθος, με αναφορά στον αναρχισμό, που από τότε είχε κερδίσει την καρδιά μου. Παρά το γεγονός ότι ήμουν πολύ νέος όταν εντάχθηκα στην ομοσπονδιακή οργάνωση, πάντα με προσέλκυαν περισσότερο οι πολιτισμικές δραστηριότητες της: τα ορθολογικά σχολεία, τα κοινωνικά κέντρα (ίδρυσα ένα στο La Torrassa L'Hospitalet) και η ελευθεριακή νεολαία. Αυτό ήταν το ιδεολογικό μου πλαίσιο. Η FAI ήρθε αργότερα, αν και στην πραγματικότητα ποτέ δεν ένιωσα άνετα μέσα της, αφού δεν έκανε κάποιες πραγματικές αναρχικές προτάσεις. Η FAI ήταν πάνω από όλα τα άλλα, μία επαναστατική οργάνωση που δήλωνε αναρχική.

Με τι δράσεις ανακατεύτηκες στο ελευθεριακό κίνημα;

Ξεκίνησα τη ζωή μου ως ακτιβιστής εργαζόμενος με τους χτίστες συντρόφους, γράφοντας στο

δελτίο τους. Αυτό ήταν το ντεμπούτο μου ως συγγραφέας. Στο κοινωνικό κέντρο La Torrassa τις νύχτες ήμουν δάσκαλος και έπαιζα σε θεατρικά έργα. Ως συνδικαλιστής συμμετείχα στην οργάνωση απεργιών, μπουϊκοτάζ και δράσεων σαμποτάζ. Όταν ήταν απαραίτητο κουβαλούσα ένα μικρό πιστόλι στην τσέπη μου, αν και ποτέ δεν πυροβόλησα κάποιον. Ήταν η μόδα της εποχής. Σου είπα για τις εμπειρίες μου στην ελευθεριακή νεολαία και τις αναρχικές ομάδες. Τι άλλο; Φυσικά πέρασα δυο χρόνια ως επιμελητής της **Solidaridad Obrera**, της ομοσπονδιακής εφημερίδας της Βαρκελώνης και συμμετείχα σε πολλές άλλες εκδόσεις.ⁱⁱ Προτιμώ να μην μιλήσω για τα βιβλία μου.

Ποιος ήταν ο προσανατολισμός και το είδος των αναγνωστών στους οποίους στόχευαν οι διάφορες εκδοτικές προσπάθειες;

Οφείλω να παραδεχτώ ότι οι εκδόσεις μας ήταν γενικά χαμηλής ποιότητας με την εξαίρεση των **Estudios (Generación Consciente)** στη Βαλένθια.ⁱⁱⁱ Δεν μας είχε συμβεί να γράψουμε για ένα ευρύτερο κοινό. Οι εκδόσεις μας αφορούσαν κυρίως τους σκοπούς της μάχης και σε μεγάλο βαθμό ήταν σχεταριστικές και δημαγωγικές. Αυτό μας προκάλεσε μεγάλη ζημιά. Ήταν ατυχία να χάσουμε την παράδοση της συγγραφής στα Καταλανικά. Οι Ισπανοί ομιλητές είχαν κυριαρχήσει.

Νομίζω πως η παράβλεψη αυτή κόστισε, να χάσουμε τους Καταλανούς χωρικούς, προσφέροντας τους στο πιάτο των πολιτικών της Esquerra.^{iv} Αυτό είναι ένα μάθημα που πρέπει να προσέξουμε.

Μπορείτε να μας πεις λίγο για την εμπειρία των κολλεκτιβοποιήσεων;

Η εμπειρία της κολλεκτιβοποίησης γίνεται ξεκάθαρη αν διαβάσεις ολόκληρο τον ελευθεριακό τύπο πριν από την 19 Ιουλίου: την καμπάνια του Isaac Puente με την περίφημη μπροσούρα του, Ελευθεριακός Κομμουνισμός, τα άρθρα του Carbó στη Estudios στη Βαλένθια, τα άρθρα του Martínez Rizo, αν και δεν ήταν αναρχικός... Κοντολογίς, υπήρχε μία ομάδα ανθρώπων που τόλμησαν να προεικονίσουν ένα ελευθεριακό κομμουνιστικό μέλλον. Σε αυτή την περίοδο διαμορφωνόταν ένα περιβάλλον που ευνοούσε το στοχασμό σχετικά με το ζήτημα του τρόπου οικοδόμησης του μέλλοντος. Το περιβάλλον αυτό διαπερνούσε τους ανθρώπους και όταν έφτασε η 19η Ιουλίου το κάναμε πράξη, χωρίς εντολές από οποιαδήποτε επιτροπή. Υπάρχει ένα πράγμα που λίγοι άνθρωποι συνειδητοποιούν και αυτό είναι πως δεν υπήρχε καμία έκδοση ντιρεκτίβας... Έχω ερευνήσει πολύ προσεκτικά τα αρχεία αυτής της εποχής και δεν έχω βρει καμία ντιρεκτίβα από οποιαδήποτε ομοσπονδιακή επιτροπή (αναφέρομαι στις τοπικές, περιφερειακές, και εθνικές ομοσπονδίες, όχι στις επιτροπές των συνδικάτων στις επιχειρήσεις, τις επιτροπές βάσης των εργατών...) ούτε μία ντιρεκτίβα που να έδωσε το σήμα να πραγματοποιηθούν οι κολλεκτιβοποιήσεις.

Οι κολλεκτιβοποιήσεις πραγματοποιήθηκαν αυθόρμητα από τους εργάτες. Για δύο λόγους: πρώτα γιατί το ήθελαν· και δεύτερα, γιατί οι αστοί, έχοντας τραπεί σε φυγή, άφησαν ελεύθερο το δρόμο για αυτές. Ξέρεις πως όταν κάποιος ανοίγει ένα νέο δρόμο, τον μιμούνται όλοι· ο κολλεκτιβισμός επεκτάθηκε και έγινε μία πραγματικότητα.

Τώρα, η εμπλοκή σε μία μεθοδολογική μελέτη του κολλεκτιβισμού, νομίζω είναι μια δουλειά που δεν έχει ακόμα επιχειρηθεί γιατί λείπουν πολλά στοιχεία να κριθούν Η επανάσταση πραγματοποιήθηκε με έναν τρόπο για να έρθουν έπειτα οι ιστορικοί να τη μελετήσουν. Αυτοί που

κάνουν την επανάσταση δεν την γράφουν, την κάνουν. Και αυτό είναι το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε. Τώρα, είναι ο καιρός να πραγματοποιήσουμε αυτό το έργο, να συγκεντρώσουμε όσα στοιχεία της εποχής μπορούμε. Ψάχνουν για μαρτυρίες· οι άνθρωποι τρέχουν σαν τρελοί αναζητώντας έγγραφα. Έρχονται σε μένα και λένε: “Που μπορούμε να βρούμε...;” Υπάρχουν εκείνοι που ενδιαφέρονται για την παιδαγωγική δουλειά της επανάστασης... Όλοι συζητάνε για τον Φερέρ και το Μοντέρνο Σχολείο. Δύσκολα κάποιος μιλάει για τον τρόπο που δομήθηκε η “Comité de l’Escola Nova Unificada” (CENU - επιτροπή για το Νέο Ενιαίο Σχολείο)^Y

Πριν τον πόλεμο, τα συνδικάτα, τα ελευθεριακά κοινωνικά κέντρα, και επίσης συγκεκριμένα άτομα, προώθησαν και μερικές φορές χρηματοδότησαν τα ορθολογικά σχολεία, που είχαν εμπνευστεί από την παιδαγωγική του Φρανσίσκο Φερέρ. Σε αυτά, διδάχτηκαν αγόρια και κορίτσια χωρίς θρησκευτικά και επίσημα δόγματα κάθε είδους, και η διδασκαλία πραγματοποιήθηκε με όσο πιο επιστημονικό τρόπο ήταν δυνατό. Τα σχολεία αυτά αναγνωρίστηκαν όταν σχηματίστηκε επίσημα η CENU και οι καθηγητές της έλαβαν την επίσημη αναγνώριση, που πολλοί από αυτούς δεν είχαν.

Πολιτοφυλακές ή λαϊκός στρατός; Σωστά είχε τεθεί το δίλημμα: πόλεμος ή επανάσταση;

Κάθε επανάσταση είναι ένας πόλεμος και κάθε πόλεμος είναι αντεπαναστατικός. Αυτή η αρχή μπορεί να μας οδηγήσει να καταραστούμε την επανάσταση. Από την άλλη πλευρά, ο πόλεμος μας επιβλήθηκε. Γνωρίζω μόνο δύο τρόπους να κάνεις έναν πόλεμο: μέσω των συνεχών μετώπων ή σε αντάρτικη βάση. Η δεύτερη είναι πιο συνεπής με το Ισπανικό ταπεραμέντο. Σε έναν πόλεμο συνεχών μετώπων, νικητής είναι ο καλύτερος στρατός. Από αυτή την άποψη ήταν λάθος να αποδεχθείς τον κλασικό πόλεμο. Ο ανταρτοπόλεμος θα είχε καλύτερα αποτελέσματα. Στην εποχή της αεροπορίας, έχει τις αδυναμίες του, αλλά είναι ο μοναδικός τρόπος να εξαρθρώσεις έναν καλύτερα οργανωμένο στρατό. Οι αντάρτες πρώτα κερδίζουν ένα έδαφος, και μετά πραγματοποιούν αιφνιδιαστικές επιθέσεις. Αλλά η προετοιμασία είναι απαραίτητη. Η CNT και η FAI δεν εκπαίδευαν τους ανθρώπους τους για ανταρτοπόλεμο αλλά για μάχες στα οδοφράγματα σε μικρές ή μεγάλες πόλεις. Αυτός ήταν λάθος από μέρος των στρατηγών μας.

Πόλεμος ή επανάσταση; Και τα δύο. Εάν κάποιος κάνει πόλεμο αντί για επανάσταση, οι πολιτικοποιημένοι πολιτοφύλακες ή στρατιώτες θα ξέρουν ότι δεν θα γίνει καμιά επανάσταση κι επομένως θα χάσουν τη θέληση τους για μάχη. Στην περίπτωση μας, η αντεπανασταση στις οπισθοφυλακές ήταν ένας από τους κύριους παράγοντες της ήττας.

Ποια είναι η ισορροπία των δράσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τα χρόνια της εξορίας;

Πέρα από τις πολυάριθμες αναμετρήσεις, διαμάχες και διαφωνίες, όσον αφορά τη CNT, νομίζω ότι λαμβάνοντας υπόψη τα σαράντα χρόνια διαχωρισμού από τη γη που γεννηθήκαμε, η μετανάστευση μας μπορεί να προσφέρει μία θετική ισορροπία στο επίπεδο των πολιτισμικών και άλλων καθηκόντων. Ποτέ δεν σταμάτησε η έκδοση εφημερίδων, μπροσούρων, περιοδικών και βιβλίων, μερικά από τα οποία είναι ακόμα πρωτότυπα. Από την άλλη πλευρά, στην εξορία είχαμε παιδιά, ανιψιές και ανιψιούς που δεν θα είναι πια Ισπανοί και θα έχουν ενσωματωθεί σε όλες τις τάξεις και τα επαγγέλματα των χωρών που μας υποδέχτηκαν σε ολόκληρο τον κόσμο. Αρκετά σύντομα οι απόγονοι μας δεν θα νιώθουν την ισπανική επιρροή σε πολλές χώρες. Στη Γαλλία έχει ήδη

σημειωθεί κατά τη διάρκεια του Μάη του 68. Νομίζω, πως εκτός από την Ιουδαϊκή διασπορά, η περίπτωση μας είναι η πιο σημαντική στην ιστορία των μεταναστεύσεων.

Αν αναλογιστούμε την ανάπτυξη του σύγχρονου συνδικαλισμού, που έχει γίνει ένα εργαλείο ενσωμάτωσης στο σύστημα και έχει οδηγήσει στη ανάδυση της γραφειοκρατίας που ελέγχει τους εργάτες, σε ποιο βαθμό οι έννοιες του αναρχισμού και του συνδικαλισμού είναι αντιθετικές;

Το θέμα αυτό ήταν πάντα ζήτημα πολεμικής και θα πιθανά θα συνεχίσει να είναι. Θυμάμαι αρκετά έντονα, όταν πρωτοέγιναν αναρχικός, γύρω στα 1927-28: αποδεχόμασταν το πλαίσιο του συνδικαλισμού γιατί δεν υπήρχαν άλλα. Στους λόγους μας στις συνελεύσεις των χριστών, για παράδειγμα, μιλούσαμε πάντα για τον Ρουσώ, τον Han Ryder, τον Βολταίρο και τους κλασικούς της Ρωσικής Επανάστασης. Και οι χτίστες, με ανέκφραστο βλέμμα μας έλεγαν: “Καλώς θα δούμε όταν τελειώσετε!” Το δελτίο που εκδίδαμε γραφόταν με το ίδιο στυλ. Με αυτό εννοώ, ότι, σε έναν νέο άνθρωπο, καθετί που είχε να κάνει με τα συνδικάτα, την οικονομία, τη βιομηχανία... του φαινόταν ξένο. Τέτοια θέματα φαινόταν να ταιριάζουν περισσότερο σε ανθρώπους με σταθερές ζωές παρά σε ρομαντικούς που γεννήθηκαν για δράση. Αλλά στην ιστορία του αναρχισμού έχουν συνυπάρξει πάντα και οι δύο τάσεις. Η τάση, που συνηθίζαμε να αποκαλούμε παλιούς αναρχικούς· αναφέρομαι στην αρχή του αιώνα, στο 1905-07 και ακόμα νωρίτερα, όταν έγινε η διάσημη απεργία των μεταλλεργατών στα 1902. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου φτιάχτηκε η ομάδα “Tierra y Libertad”, ήταν οι καθαροί δεν ήθελαν να ακούσουν ή να συζητήσουν καθόλου για συνδικάτα, διακήρυσσαν ότι είναι ακέραιοι, καθαροί και συγκεκριμένοι αναρχικοί, και ποιος ξέρει τι άλλο. Και επίσης υπήρχαν οι συνδικαλιστές, οι αναρχοσυνδικαλιστές, επηρεασμένοι σίγουρα σε ένα βαθμό από τη γαλλική CGT, που τότε ήταν αναρχοσυνδικαλιστική. Έτειναν να ασχολούνται με προβλήματα συνδικαλιστικού τύπου, πάντα τόσο άγρια.

Στο βιβλίο του **Xavier Quadrat, Socialismo y Anarquismo en Catalunya: Los orígenes de la CNT**, υπάρχει μία συζήτηση για την οργάνωση της “Solidaridad Obrera”, που τυπικά ιδρύθηκε το 1907, αλλά που φαίνεται να λειτουργούσε πραγματικά από το 1904. Η οργάνωση εκείνη, με το πέρασμα των χρόνων έγινε η CNT. Υπήρχαν δύο τάσεις μέσα της: οι σοσιαλιστές και οι αναρχικοί. Οι σοσιαλιστές...

Μαρξιστές σοσιαλιστές;

Ναι έτσι περιγράφανε τον εαυτό τους. Ήταν σοσιαλιστές που συνδεόταν με τον Pablo Iglesias. Η UGT σχηματίστηκε το 1888 στη Βαρκελώνη, και η “Solidaridad Obrera” ιδρύθηκε αργότερα, όπως ανέφερα.^{vi} Και αυτό που θα αναρωτηθεί ο αναγνώστης του βιβλίου του X. Quadrat είναι: πώς είναι δυνατό να υπήρχαν σοσιαλιστές στην Solidaridad Obrera, ο συγγραφέας δίνει περισσότερο ή μεγαλύτερη σημασία σε αυτούς από ότι στους αναρχικούς. Και από την άλλη πλευρά γιατί ο συγγραφέας δεν τοποθετείται στο πώς αυτοί οι Καταλανοί σοσιαλιστές δεν εντάχθηκαν στις γραμμές της UGT; Δίνει τη δικαιολογία - ή πιο σωστά το επιχείρημα, αφού είναι ένα καλά τεκμηριωμένο βιβλίο - ότι ο λόγος είναι ο συγκεντρωτισμός του Pablo Iglesias, που ζούσε στη Μαδρίτη, και που έβλεπε τα πάντα από την οπτική του κέντρου, ενώ εδώ οι Καταλανοί σοσιαλιστές έβλεπαν τα πράγματα διαφορετικά, και προτίμησαν να είναι στην “Solidaridad Obrera” παρά στην UGT.

Είσαι ένας από εκείνους τους ανθρώπους που θεωρούν πως η είσοδος της CNT στην κυβέρνηση και το ρεπουμπλικανικό κράτος ήταν καταστροφική για το Ελευθεριακό Κίνημα. Σε ποιο βαθμό, ωστόσο, η γραφειοκρατικοποίηση και ο απολυταρχισμός που διέφθειραν τη CNT απλά τονίζουν μία τάση και μία πραγματικότητα που ήδη υπήρχε;

Προφανώς τίποτα δεν συμβαίνει αυθόρμητα. Θυμάμαι ότι πριν ξεσπάσει το κίνημα είχα ήδη κάνει κριτική σε συγκεκριμένες τάσεις που σίγουρα ευνοούσαν κρυφά σε ένα βαθμό τη συνεργασία με τους πολιτικούς. Και ο Carbó επίσης. (ο Carbó κι εγώ εκδίδαμε μία εφημερίδα που λεγόταν Más Lejos (Μακρύτερα). Ακόμα δημοσίευσα ένα άρθρο κριτικής στον García Oliver, που τον κατέκρινα για κάποιες διακηρύξεις που έκανε και οι οποίες έδειχναν πως συνηγορούσε στην κατάληψη της εξουσίας. Αυτό το άρθρο παρουσιάστηκε στα πρακτικά του συνεδρίου της Σαραγόσα. Η αντιπροσωπεία του συνδικάτου των βυρσοδεψών της Βαρκελώνης εξέδωσε μία πρόκληση για μένα: “Προκαλούμε τον εκπρόσωπο του L’Hospitalet.” “Εντάξει ας δούμε γιατί; Εξηγήστε μου” “Για αυτό” Και άρχισαν να διαβάζουν το άρθρο μου. Το συνέδριο ξέσπασε σε γέλιο. Ο ίδιος ο García Oliver ανέβηκε στο βήμα και είπε: “Παρακαλώ σύντροφοι, αρκετά, σταματήστε να γελοιοποιείτε τους εαυτούς σας” Ο García Oliver είχε ήδη αποκαλύψει τον εαυτό του, κατά τη διάρκεια εκείνης της περιόδου, ως υποστηρικτή της κατάληψης της εξουσίας· εμείς (μπορούμε να πούμε οι ρεντσκινς) αυτό το αποκαλούσαμε αναρχομπολσεβικισμό. Δηλαδή, η τάση αυτή εκφράστηκε καθαρά. Και αυτό χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αποδεδειγμένη ολίσθηση του τμήματος των ρεφορμιστών, των Τρειντίστας, εκείνων που επιτάχυναν τη διάσπαση (λοιπόν, δεν ξέρω ποιος έφερε τη διάσπαση· σίγουρα όλοι αυτοί) Στην πραγματικότητα, αυτό που συνέβαινε ήταν πως υπήρχαν πολλές τάσεις που τις αρνιόταν συχνά, αλλά αυτές οι αρνήσεις δεν έπειθαν κανένα, όπως στην περίπτωση των Pestaña, Juan López, που είχε παρατηρηθεί να συμβιβάζονται ιδιαίτερα με τις αρχές, ειδικά στην Καταλωνία.

Τέλος πάντων, ξεκίνησα λέγοντας ότι τίποτα δεν συμβαίνει αυθόρμητα. Όλα τα κινήματα έχουν την ιστορία τους. ... Ο αναρχισμός, σε τελική ανάλυση, είναι ένα κίνημα ανθρώπων, και οι άνθρωποι είναι πολύπλοκοι και όλοι έχουμε τις αδυναμίες μας.

Οι υπουργοί της κυβέρνησης Caballero (Νοέμβριο του 1936) Από δεξιά προς τα αριστερά: Jaume Aigué i Miró (ERC), Federica Montseny (CNT-FAI), Joan García Oliver (CNT) and Anastasio de Gracia (PSOE)

Υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι (μία από τις πιο ρωμαλέες κριτικές του συνδικαλισμού που συζητιούνται είναι αυτή του Richards, C. Semprún...) που ισχυρίζονται ότι η συμμετοχή της CNT στην κρατική εξουσία και η αποδοχή - τουλάχιστον από ένα μέρος της CNT- της εξουσιαστικής πειθαρχίας, οφειλόταν όχι μόνο στο γεγονός των εξουσιαστικών τάσεων που ήδη είχαν αναδυθεί μέσα στα συνδικάτα, αλλά και στην ίδια τη φύση του συνδικαλισμού.

Η άποψη αυτή βλέπει τα πράγματα με μία συγκεκριμένη ματιά. Βλέπει τα ελαττώματα παρά τις αρετές. Αν και ότι είπες είναι αλήθεια, υπάρχει επίσης και η αντίθετη τάση. Υπάρχουν άνθρωποι που θα θυσιάζαν τα πάντα για τις ιδέες τους. Ήταν τόσο καχύποπτοι που κατηγορούσαν τους πάντες, σαν να είχαν πρόθεση. Σε κάποιες περιπτώσεις οι συνέπειες αυτής της στάσης ήταν ότι οδηγούσαν το άτομο που κριτίκαραν στο να κάνει ακριβώς αυτό για το οποίο το κατηγορούσαν. Αυτή είναι η περίπτωση του Medina González, ενός Ανδαλουσιανού που έγραψε μία μπροσούρα και κάποια αμφίσημα άρθρα. Όλοι όρμησαν πάνω του και νομίζω πως τελικά αυτό το παιδί κατέληξε στα χέρια των κομμουνιστών. Άλλο παράδειγμα είναι αυτό που έγινε με τον Sender. Ο Sender δεν καλωσορίστηκε από εμάς. Δούλευε για την **Solidaridad Obrera**, και ήταν ο κύριος ανταποκριτής της στη Μαδρίτη για πάνω από ένα χρόνο· και όταν η εκδοτική ομάδα των μετριοπαθών, καθοδηγούμενη από τον Peiró, σαρώθηκε από το κύμα των εξτρεμιστών, που καθοδηγούνταν από τον Felipe Alaiiz, το πρώτο πράγμα που έκανε ο δεύτερος ήταν να αρνηθεί τα άρθρα του Sender. Ο Alaiiz ήταν μεγάλος συγγραφέας, ένα άτομο που η εργασία του ήταν φωτεινή· στην πραγματικότητα, ήμουν μαθητής του σε κάποιο βαθμό. Αλλά αυτό δεν με απέτρεψε από το να

αντιλαμβάνομαι τα πολλά του ελαττώματα, με την έννοια ότι ήταν κάποιος που έφτασε στην κορυφή, και έπειτα βυθίστηκε.

Κατά τη διάρκεια εκείνων των ημερών υπήρχε μεγάλη αναταραχή που προκαλούνταν από τα πρακτικά προβλήματα. Υπήρχε μία μαξιμαλιστική τάση υπέρ της δράσης, μπορείς να την αποκαλέσεις Μπακουνική, που ισχυριζόταν πως η καταστροφή θα οδηγούσε στην οικοδόμηση. Την ίδια περίοδο, υπήρχαν εκείνοι που έλεγαν, “όχι, είναι αναγκαία για εμάς να έχουμε όσο πιο ακριβή γίνεται την ιδέα και το σχέδιο της επανάστασης που θα πραγματοποιήσουμε”. Εδώ έρχεται ο Isaac Puente. Ο ίδιος ο Carbo έγραψε μία σειρά από φουτουριστικά άρθρα. Και το ίδιο έκανε ο Higinio Noja Ruiz, ένας από τους καλύτερους αναρχικούς συγγραφείς της δεκαετίας του τριάντα. Ήταν η κινητήρια μηχανή πίσω από το περιοδικό **Estudios**. Ήταν ο μοναδικός αναρχικός αυτής της περιόδου, που έγραψε νουβέλες για μαζικό κοινό. Ενδιαφερόταν για οικονομικά προβλήματα δομικού τύπου, και ήταν επιτυχημένος τόσο όσο δημοσιογράφος και κριτικός τέχνης όσο και ως μυθιστοριογράφος. Επομένως όλες αυτές οι τάσεις υπήρχαν ήδη πριν από τον πόλεμο.

Επομένως τι μαθήματα μπορούμε να πάρουμε από τη συμμετοχή της CNT στην εξουσία;

Καταστροφικά, ολοκληρωτικά καταστροφικά, αφού η CNT ανέλαβε ένα θλιβερό βάρος. Η CNT δεν ήταν σε κατάσταση να αφήσει το δικό της έδαφος και να τοποθετηθεί σε ένα άλλο που ήταν γεμάτο παγίδες και δόλο. Η CNT δεν μπορούσε να προσαρμοστεί σε ένα μήνα, ή σε δύο χρόνια, ή ακόμα και σε τέσσερα χρόνια. Δεν μπορούσε να κάνει αυτή τη μετάβαση, αυτή την αντιστροφή πολιτικού και δεσποτικού τύπου, με τις απάτες και τα ψέμματα της. Ήταν ανίκανη να το κάνει.

Πρώτα από όλα γιατί ήταν συγκρουόμενη με τη δική της ψυχολογία· δευτερευόντως γιατί δεν μπορούσε να αναλάβει ένα πρόγραμμα αυτο-επαναεκπαίδευσης, για επιταχυνόμενη μετατροπή σε μία πολιτική οργάνωση με όλα τα προαπαιτούμενα της, όπως οι υπόλοιπες. Αυτά όλα υποθέτουν ότι η CNT ήταν στο σωστό δρόμο - νομίζω πως όχι. Η CNT δεν μπορούσε ούτε από την τακτική πλευρά ούτε από την πλευρά των αξιών, να αποδεχτεί μία απεριόριστη συνεργασία. Η CNT ήταν ικανή να εμπλακεί σε μία περιορισμένη συνεργασία, χωρίς την ανάγκη να ντύσει τους μαχητές της σαν κλόουν και να τους καθίσει στο σκαμνί, κάνοντας τους να στοιχειώνουν τους διαδρόμους των κυβερνήσεων σαν φαντάσματα.

Η CNT θα μπορούσε να εμπλακεί σε μία θετική εργασία χωρίς να αφήνει το δικό της έδαφος, που ήταν τα συνδικάτα, και η οικονομία· η δεύτερη ήταν αποφασιστικός παράγοντας για τον πόλεμο και την επανάσταση.

Και αφήνοντας αυτό το έδαφος όχι μόνο άφηνε τη δική της περιοχή αλλά επίσης υποχρεωνόταν να συγκρουστεί με τους συντρόφους της. Χρειάζεται μόνο να θυμηθούμε εκείνες τις ομιλίες των Μαρξιστών στις οποίες επιτίθενται σε εκείνους που τόλμησαν να κρατήσουν την κλασική θέση.

Δηλαδή, χωρίς εξτρεμισμό, χωρίς να κάνει το τρομακτικό παιδί, χωρίς να κλειστούμε σε μία 100% αδιάλλακτη θέση από φιλοσοφική άποψη, η CNT, με το οικονομικό μοχλό στα χέρια της, με τις κολλεκτίβες, και με τόσα άλλα πράγματα που είχε στην εμβέλεια της, μπορούσε να εξαπολύσει μία αποτελεσματική αντιπολίτευση, ενώ δρώντας διαφορετικά οι εχθροί της CNT κατάφεραν να συντρίψουν την αντιπολίτευση της και να στρέψουν τους ομοσπονδιακούς θεσμούς της εναντίον της. Συμπέρασμα, η συμμετοχή στην κυβέρνηση ήταν αρνητική από κάθε πλευρά.

Η Federica τώρα λέει ότι δεν μπορούσε να γίνει κάτι διαφορετικό. Αυτό σημαίνει ότι σε μία παρόμοια κατάσταση θα έκανε το ίδιο πράγμα. Αναρωτιέμαι: πώς μπορεί κάποια να αποκαλεί τον εαυτό της αναρχική όταν αποδέχεται όχι μόνο το γεγονός πως ήταν υπουργός, αλλά και ότι θα ξαναγινόταν μια ακόμα φορά;

Ποιος εκπροσωπεί τη FAI μέσα στο ελευθεριακό κίνημα και ποιες τάσεις υπήρχαν μέσα της; Δεν νομίζεις πως η ομάδα που αποκαλούσες αναρχομπολσεβίκους ήταν από μερικές απόψεις πολύ ελευθεριακοί; Σε ρωτάω για την FAI γιατί μετά τον πόλεμο τόσο οι αστοί όσο και οι μαρξιστές, απεικόνισαν τους μαχητές της FAI ως τέρατα κι εκείνους της CNT ως ευπρεπείς συντρόφους.

Αυτό ανοίγει ένα ολόκληρο αστυνομικό μυθιστόρημα. Εδώ μπροστά σου έχεις δύο ανθρώπους που ήταν μέλη της FAI (κατά τη διάρκεια της συνέντευξης ο J. Peirats συνοδευόταν από τον φίλο του Canela): ήμουν γραμματέας της τοπικής ομοσπονδίας των ομάδων και ο φίλος μου Canela ήταν γραμματέας της περιφερειακής ομοσπονδίας. Ήμασταν συνολικά αντίθετοι σε έναν ορισμένο τύπο προπαγάνδας της FAI που δεν εκπεμπόταν ακριβώς από την ίδια την FAI. Δηλαδή, υπήρχαν άτομα που δεν ανήκαν στη FAI και επειδή εγώ ήμουν, από την τοπική ομοσπονδία, στη θέση να τους ελέγχω αλλά ήμουν ανίκανος να το κάνω, και υποθέτω ο Canela δεν μπορούσε επίσης να τους ελέγξει από τη θέση της περιφερειακής ομοσπονδίας.

Τα άτομα αυτά ήταν εκείνα που ανέβαιναν στο βήμα, και μιλούσαν στο όνομα της FAI. Και όλα αυτά τα συνειδητοποιήσαμε μέσα από τις εφημερίδες, φτάνοντας στο σημείο μία μέρα να κάνουμε μία συνάντηση με τους Ascaso, García Oliver and Aurelio Fernández στην τοπική ομοσπονδία. Και τους είπαμε αυτό έπρεπε να σταματήσει, δηλαδή πως προκειμένου να μιλάνε με τον τρόπο που μιλούσαν όφειλαν πρώτα να ξεκαθαρίζουν σε τι οργάνωση ανήκαν και ποιον εκπροσωπούσαν. Και η απάντησή τους ήταν πως δεν εκπροσωπούσαν τη FAI, αλλά ήταν σίγουρα εξουσιοδοτημένοι από της Επιτροπές άμυνας, οργανώσεις που υπήρχαν εκείνη την εποχή, και δημιουργήθηκαν ειδικά για να δρουν, σε απεργίες και περιόδους αναταραχών, και πρέπει να το παραδεχτούμε πως σε ένα σημείο ήταν αποτελεσματικές: στις 19 Ιούλη αυτές οι επιτροπές εργάστηκαν αρκετά καλά.

Δηλαδή, υπήρχαν άνθρωποι που μιλούσαν με ένα τρόπο που ανέφερα πιο πάνω, δίνοντας την εντύπωση πως η FAI ήταν μία μυστική Μασονική ή Γιακωβίνικη ομάδα. Μιλούσαν στο όνομα της FAI. Αλλά η αλήθεια είναι πως εμείς, στην τοπική ομοσπονδία, δεν τους ελέγχαμε, αν και είχαν υποστηρικτές μέσα στις γραμμές μας.

Επομένως, όσον αφορά το ερώτημα της επιρροής της CNT και της FAI: η CNT είναι η οργάνωση που σχηματίστηκε το 1910. Επομένως από κοινωνική άποψη είναι μία από τις παλιότερες επαναστατικές οργανώσεις, που έχει υπάρξει ποτέ στην Ισπανία. Στην πραγματικότητα, η CNT και η FAI ήταν δύο ξεχωριστές οργανώσεις. Η σχέση ανάμεσα τους έχει παραποιηθεί μεροληπτικά, αφού η δημιουργία της FAI αποδίδεται στην ανάγκη να ελεγχθεί η CNT. Αυτό είναι λάθος. Όχι και πολύ καιρό πριν, ανακάλυψα τις περιλήψεις των πρακτικών του συνεδρίου της Βαλένθια του Ιουλίου του 1927, όταν ιδρύθηκε η FAI. Ολόκληρα τα πρακτικά αυτού του συνεδρίου δεν υπάρχουν. Έχουν χαθεί. Ευτυχώς, κάποιος συνέταξε τις περιλήψεις αυτές που έπεσαν στα χέρια μου όταν ήμουν γραμματέας της FAI το 1933-36. Σε αυτή την περίληψη των πρακτικών αναφερόταν οι επιτροπές της CNT-FAI, σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Δηλαδή, αναφερόταν η συνεργασία παρά η υπαγωγή της μίας οργάνωσης στην άλλη.

Κατά την επανάσταση, η FAI υιοθέτησε την ίδια πολιτική με τη CNT. Και αυτό μου επέτρεψε να φτάσω σε ένα συμπέρασμα το οποίο είναι πολύ ενδιαφέρον. Έχει ειπωθεί πως η FAI ήταν αυτή που καθοδηγούσε την CNT. Πάντα υποστήριζα το αντίθετο: ήταν η CNT που έδωσε τις εντολές στη FAI· ήταν η CNT που επηρέασε, απορρόφησε και αποτύπωσε στη FAI τα διακριτικά της χνάρια. Η CNT ήταν μία οργάνωση συνδικαλιστικού τύπου και η FAI όφειλε να είναι μία οργάνωση ιδεολογικού τύπου. Προβλήματα οικονομικού τύπου και εκείνα που αναδύθηκαν από το επαναστατικό πλαίσιο της στιγμής που επηρέασαν τη CNT απορροφήθηκαν επίσης και από τη FAI. Επιπλέον όλοι οι μαχητές της FAI προερχόταν από τη CNT: και για τους δύο λόγους, η FAI όφειλε να είναι η αντανάκλαση της CNT. Για αυτό πάντα υποστήριζα ότι η δεν ήταν η FAI που κυριαρχούσε στη CNT, αλλά η CNT κυριάρχησε στη FAI. Αυτό έχει επιβεβαιωθεί κατά τη διάρκεια της επαναστατικής περιόδου: ήταν η CNT που πήρε τα ηνία, και η FAI δεν ήταν τίποτα παρά ένας συνταξιδιώτης, ένας φίλος, μία φτωχή σχέση της FAI.

Έτσι εκείνοι που πήραν την απόφαση να συμμετάσχουν στην κυβέρνηση - οι García Oliver, Federica Montseny - δεν ήταν μέλη της FAI; Το αναφέρω μόνο γιατί κάποιιοι κανονικά τους συνδέουν με τη FAI.

Οι García Oliver, Ascaso και άλλοι είχαν τη δική τους FAI: την ομάδα “Los Solidarios”. Σε κάθε γεγονός, το έχω πει επανειλημμένα ότι υπήρχαν δύο υπουργοί από τη CNT στην κυβέρνηση και δύο υπουργοί της FAI. Επίσημα, ωστόσο, υπήρχαν τέσσερις υπουργοί της CNT. Το γεγονός πως οι υπουργοί ήταν οι Peiró και López από τη μία πλευρά και οι García Oliver και Federica Montseny από την άλλη, δείχνει ξεκάθαρα ότι υπήρχαν δύο ρεύματα: το ρεύμα της FAI και το ρεύμα των συνδικάτων. Είναι αλήθεια πως η Federica Montseny πάντα ταυτιζόταν με τις δράσεις της FAI, αλλά δεν πιστεύω ότι ανήκε σε οποιαδήποτε ομάδα της FAI πριν το κίνημα του 1936.

Όσο για τους García Oliver, Ascaso, Durutti κλπ πάντα υποστήριζα πως είχαν τη δική τους FAI. Ήταν περίπου 30 μέλη. Και αυτή η ομάδα εργαζόταν αυτόνομα. Μιλούσε στο όνομα της FAI, γιατί η FAI ήταν η ασπίδα της, το σπαθί και ο μύθος της. Και φυσικά, ήταν δύσκολο για αυτούς να επινοήσουν μία νέα οργάνωση.

Οι αναρχομπολσεβίκοι ταυτιζόταν με την FAI, αν και η Federica Montseny δεν ήταν μέλος της τάσης αυτής και δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί πως ήταν στην πλευρά του García Oliver. Ο García Oliver, πριν και κατά τη διάρκεια των πρώτων ημερών της επανάστασης, είχε ήδη προσδιορίσει τον εαυτό του ως υποστηρικτή της κατάκτησης της εξουσίας. Νομίζω όμως πως είναι αμφισβητήσιμο πόσο ειλικρινής ήταν. Πάντα έλεγα, μεταξύ σοβαρού κι αστείου, πως ο García Oliver ήταν υποστηρικτής της κατάκτησης της εξουσίας κατά τη διάρκεια των πρώτων μερών του Ιουλίου, γιατί ήξερε πως η CNT δεν μπορούσε να κρατήσει την εξουσία μόνη της. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός πως ο García όχι μόνο άλλαξε τη γνώμη του αλλά και κατέληξε στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Ο Canela εγώ και τέσσερις ή πέντε ακόμα φτιάξαμε την ομάδα, “Afinitat”. Ήμασταν πάντα σε αντίθεση μέσα στη FAI. Ισχυριζόμασταν πως η FAI θα έπρεπε να υλοποιεί δουλειά ιδεολογικού, αναρχικού και δογματικού τύπου με σκοπό να μπορεί να δικαιολογήσει την ύπαρξη δύο οργανώσεων: η μία που θα μιλούσε για ιδέες και η άλλη που θα αντιμετώπιζε τα προβλήματα συνδικαλιστικού τύπου σαν τη CNT. Πιστεύαμε πως η FAI δεν έπρεπε να είναι ένα αντίγραφο της CNT, γιατί μία από τις δύο θα ήταν περιττή.

Πώς αντέδρασε η CNT στην πορεία των γεγονότων της Ρωσίας που ξεκίνησαν το 1917, όσον αφορά τα νέα της εξόντωσης των Ρώσων ελευθεριακών από τους Μαρξιστές Μπολσεβίκους; Και γενικότερα, τι θέση πήρε η CNT σε σχέση με τη Ρωσική Επανάσταση και τη γραφειοκρατική αντεπανάσταση των Μαρξιστών;

Η ρωσική επανάσταση, όπως όλες οι επαναστάσεις, πάντα, έφερε συγχύσεις ιδεολογικού και τακτικού τύπου. Σε αυτή την εποχή ήμουν πολύ νέο παιδί. Το 1917, δεν ήμουν ακόμα μέλος κάποιας οργάνωσης· συνδέθηκα με κάποια το 1922 στην ηλικία των δεκατεσσάρων. Σε αυτή την ηλικία ήταν αδύνατο να καταλαβαίνω πραγματικά αυτά τα θέματα. Ήμουν σε θέση να τα γνωρίσω αργότερα, μέσω ντοκουμέντων.

Θυμάμαι αρκετά καλά, ως αίτιο σύγχυσης, όταν ο ξάδερφος μου, που ήταν μαχητής, ήρθε στο σπίτι (ήμουν πολύ νέος τότε), και μίλησε στη μητέρα μου για τα σοβιέτ. Ο ξάδερφος μου ήταν μέλος της CNT· είχε ήδη συλληφθεί, και είχε πάρει το βάπτισμα του πυρός. Μίλησε στη μητέρα μου για όλα εκείνα τα πράγματα και για πρώτη φορά άκουσα να μιλάνε για τη δικτατορία του προλεταριάτου, και η ιδέα αυτή σταθεροποιήθηκε στο μυαλό μου. “Γιατί”, είπε ο ξάδερφος μου, “υπάρχει μία καθολική δικτατορία και μία καθολική ψηφοφορία” (είπα στον εαυτό μου: “καθολική ψηφοφορία; Αυτό θα πρέπει να είναι κάποιο είδος κατσαρόλας ή κάτι τέτοιο”) “Υπάρχει η τάση του Μπακούνιν και υπάρχει η τάση του Κάρλ Μάρξ και του Λένιν.” Και τα άκουγα όλα αυτά, και σάστιζα αλλά δεν καταλάβαινα. Αυτές ήταν οι πρώτες μνήμες μου. Αργότερα, όταν πήρα το σπαθί μου και ξεκίνησα για περιπέτεια, τότε ήταν που αναζήτησα τεκμηρίωση για όλα αυτά τα γεγονότα.

Στην Ισπανία ήταν μία εποχή μεγάλης σύγχυσης. Κατά τη διάρκεια της ρωσικής επανάστασης, οι εδώ αναρχικοί οπλίστηκαν ως μπλοκ, γιατί οι Μπολσεβίκοι την ίδια στιγμή έλεγαν πως ήταν αναρχικοί και Μαρξιστές. Εκείνη την περίοδο και οι αναρχικοί και οι CNTίστες αυτοαποκαλούνταν Μπολσεβίκοι όσο και αναρχικοί. Δηλαδή, δεν έκαναν διακρίσεις ανάμεσα τους. Εάν έχεις διαβάσει το βιβλίο του Λένιν, **Κράτος και επανάσταση**, θα συμφωνήσεις ότι είναι ένα κείμενο, που σίγουρα χρησιμοποιούσε αναρχίζουσα φρασεολογία, αν και το αληθινό του πρόσωπο αποκαλύφθηκε, αυτό το βιβλίο δημιούργησε μεγάλη σύγχυση γιατί εκδόθηκε ακριβώς το 1917. Και το 1918 βγήκε η δεύτερη έκδοση του. Αλλά το **Κράτος και επανάσταση** δεν τελειώσε ποτέ, διακόπηκε. Ο Λένιν εξήγησε ότι αυτό έγινε γιατί η επανάσταση δεν είχε τελειώσει ακόμα. Αλλά αποδείχθηκε ότι το 1918 έγινε μία δεύτερη έκδοση, στην οποία δεν πρόσθεσε ή αναθεώρησε κάτι, που να δείχνει πως ήδη είχε σύμπλεγμα ενοχής.

Αλλά το βιβλίο αυτό, λαμβάνοντας υπόψη την νοοτροπία της εποχής, τον πυρετό της δράσης που υπήρχε τότε (η ρωσική επανάσταση, η αναταραχή στη Γερμανία και την Ιταλία), μεγάλωνε μόνο τη σύγχυση. Οι σοσιαλιστές καθεαυτοί στην Ισπανία ένιωθαν την πίεση από τους υποστηρικτές της Τρίτης Διεθνούς. Μέχρι ένα σημείο αυτό είναι κατανοητό.

Η συνέπεια όλως αυτών ήταν ότι η CNT αντιμετώπισε επίσημα το πρόβλημα για πρώτη φορά στο συνέδριο του 1919, που αποκαλούμε Κωμωδία, γιατί διεξάχθηκε στην Κωμωδία της Μαδρίτης (οι σοσιαλιστές πάντα το αποκαλούσαν “συνέδριο της κωμωδίας”, θέλοντας να πουν με τον τρόπο τους πως ήμασταν ένα μάτσο κωμικών). Εκεί έγινε μία πολλή διεξοδική συζήτηση. Σε αυτό μπορεί κάποιος να καταλάβει τον αποπροσανατολισμό που επέδρασε σε κάθε άνθρωπο που είχε μία ξεκάθαρη ματιά των πραγμάτων όπως ο Carbó και ο Buenacasa. Ο Carbó έλεγε: “Θέλουμε τη δικτατορία του προλεταριάτου, την αγαπάμε, την υπερασπιζόμαστε, και θα την υπερασπιζόμαστε.” Αυτό έλεγε· κάποιος που ήξερε τον Carbó, και γνώριζε πως ήταν αναρχικός από την κεφαλή μέχρι

τα νύχια, θα αναρωτιόταν: πώς ήταν δυνατό ο Carbo να έλεγε ένα τόσο αντιφατικό πράγμα εκείνη τη στιγμή; Οι λόγοι του Buenacasa ήταν επίσης καταστροφικοί. Αντίθετα, υπήρχε ο λόγος του Quintanilla που ήταν ηγέτης της αντιπολίτευσης. Οι λόγοι του Quintanilla του παλιού Αστουριανού συνδικαλιστή, είναι πιο ξεκάθαροι. Ήταν ένας άνθρωπος βαθιά ριζωμένος στο δόγμα (θεωρία) και με όραμα για το μέλλον. Έβλεπε την ανάπτυξη της διαδικασίας της επανάστασης στη Ρωσία και επέτρεψε στον εαυτό του να την κρίνει και να αντιμετωπίσει το ρεύμα των μπολσεβίκων που οδηγούνταν με ακρίβεια από τον Hilari Arlandís (ο οποίος αργότερα θα γινόταν μέλος του Κομμουνιστικού κόμματος)

Οι λόγοι υπέρ της δικτατορίας του προλεταριάτου ήταν το αποτέλεσμα της απουσίας πληροφόρησης και της δημαγωγίας των μπολσεβίκων. Η λέξη επανάσταση είναι κάτι το οποίο κινεί τα μυαλά των ανθρώπων. Όταν μια επανάσταση συμβαίνει, αρχικά υπάρχει μία σύγχυση που ωστόσο αργότερα σκορπίζει. Αλλά το πιο σημαντικό γεγονός της επανάστασης είναι ότι προκαλεί στους ανθρώπους βρασμό και κοχλασμό. Έχει μία τεράστια ελκυστική δύναμη. Και αυτοί οι άνθρωποι ήταν στη μέση αυτής της φάσης. Νομίζω - δεν έχω δει πολλά αντίγραφα αυτού - πως είχε τυπωθεί και ένα περιοδικό που λεγόταν **El Soviet**. Είχε εκδοθεί από τη CNT.

Τελοσπάντων, η πολεμική που αναπτύχθηκε στο Συνέδριο συνοψίζεται στο λόγο του El Noi del Sucre (ζαχαρόπαιδου), Seguí. Ο Seguí φαίνεται πως προσπάθησε να ενώσει τις δύο τάξεις. Πρότεινε η CNT να ζητήσει από την Τρίτη Διεθνή να είναι προσωρινό μέλος, ενώ περίμεναν τη σύγκλιση ενός διεθνούς συνεδρίου στην Ισπανία, ώστε η Διεθνής θα έχει ένα συνεπές δόγμα, που θα αναγνωρίζεται από όλες τις συστατικές ομάδες.

Αυτή ήταν η αιτία της αποστολής του Pestaña. Ο Pestaña πήγε στη Ρωσία, και σύντομα μετά την άφιξη του ξεκίνησε να παρατηρεί μία σειρά ανωμαλιών. Εκεί έκανε φυσικά επαφή με τους αναρχικούς, που είχαν υποστεί τη σφαγή του 1918. Η αντίδραση ενάντια στους Ρώσους αναρχικούς ξεκίνησε το 1918. Και το 1919, όσοι αναρχικοί δεν ήταν φυλακισμένοι ή πεθαμένοι, ξεκίνησαν τον αντιμπολσεβίκικο αγώνα.

Ανάμεσα τους βρίσκουμε για παράδειγμα την Emma Goldman και τον Alexander Berkman, που είχαν απελαθεί από της ΗΠΑ στην χώρα προέλευσης τους, γιατί διεξήγαγαν προπαγάνδα ενάντια στον πόλεμο.

Οι Goldman και Berkman, παρά τις μπολσεβίκικες τάξεις τους (στις ΗΠΑ, η Goldman είχε δημοσιεύσει μία μπροσούρα που υπερασπιζόταν τους Μπολσεβίκους) όταν έφτασαν στη Ρωσία αναγνώρισαν γρήγορα τι γινόταν πραγματικά· η Goldman αντέδρασε πρώτη, αφού ο Berkman ήταν πιο σκεπτικός, του πήρε λίγο περισσότερο να αντιμετωπίσει τα γεγονότα, γιατί σκεφτόταν πως η κατάσταση μπορεί να ήταν το προϊόν αυτοσχεδιασμού, που με το πέρασμα του χρόνου θα έβρισκε το σημείο ισορροπίας της, και η επανάσταση υποβαλλόμενη σε αλλαγές τελικά θα έφτανε τον πραγματικό της σκοπό. Στο τέλος, ωστόσο, πείστηκε πως η κατάσταση ήταν μη αντιστρέψιμη.

Όταν ο Pestaña έφτασε στη Ρωσία το 1920, βρήκε εκεί όλους αυτούς τους ανθρώπους. Και οι μπολσεβίκοι δεν μπορούσαν πια να τον αποπλανήσουν. Έκανε επαφή με του συντρόφους. Τον πληροφόρησαν για την κατάσταση. Οι ίδιοι οι Goldman και Berkman ήταν σε επαφή με αυτό που θα μπορούσαμε να αποκαλέσουμε ρωσική αντίσταση. Το ίδιο κι ο Κροπότκιν που ζούσε ακόμα. ο Pestaña τον επισκέφτηκε επίσης. Έτσι όταν ο Pestaña επέστρεψε από τη Ρωσία έφερε μαζί του τη διόρθωση. Όταν έφτασε η Βαρκελώνη, βρισκόταν κάτω από τη δικτατορία του Martínez Anido και έτσι ο Pestaña δεν μπορούσε να φέρει την αναφορά του. Η οργάνωση ήταν παράνομη. Λίγο καιρό

μετά, η αναφορά του δημοσιεύθηκε με τη μορφή μπροσούρας. Ο Pestaña στάλθηκε στη Ρωσία για να λάβει μέρος στο Δεύτερο Συνέδριο της Τρίτης Διεθνούς, όπου εκπροσώπησε τη CNT. Στην αναφορά του εξηγεί όλες τις αποτρόπαιες και ύπουλες μηχανορραφίες που οι μπολσεβίκοι και οι λακέδες τους πραγματοποιούσαν πίσω από τις κλειστές πόρτες στο συνέδριο όπου είχαν απόλυτο έλεγχο των διαδικασιών. Η κατάσταση οδήγησε τον Pestaña να γράψει πως “η προεδρία ήταν το συνέδριο και το συνέδριο ήταν μία καρικατούρα.” Δεν αναφέρομαι στο βιβλίο του, **Εβδομήντα μέρες στη Ρωσία**, αλλά στην επίσημη αναφορά που υπέβαλλε με το όνομα του στην επιτροπή της CNT.

Η μπροσούρα αυτή του Pestaña, δυστυχώς δεν μπόρεσε να τυπωθεί παρά μόνο πολύ αργότερα. Η αναφορά είναι του 1921 από τη φυλακή. Αυτό σημαίνει πως δεν τυπώθηκε ποτέ μέχρι το Ομοσπονδιακό συνέδριο της Σαραγόζα το 1922. Το 1921 ήδη είχε υπάρξει μία αντίδραση γιατί οι Ρώσοι αναρχικοί που δεν είχαν τουφεκιστεί πέτυχαν, με μία απεργία πείνας στην φυλακή της Μόσχας να τραβήξουν την προσοχή στην κατάσταση και τη δίωξη την οποία είχαν υποστεί.

Το 1921 μία άλλη αντιπροσωπεία της CNT πήγε στη Ρωσία. Η αντιπροσωπεία αυτή αποτελούνταν από τους Nin, Maurín, Ibáñez και Hilari Arlandís. Εάν ο Pestaña μπορούσε να μεταφέρει την αναφορά του το 1921, είναι πιθανό πως η οργάνωση θα τη λάμβανε υπόψη ώστε να μην στείλει τους συγκεκριμένους εκπροσώπους, αφού κάποιιοι από αυτούς ήταν γνωστοί για της μπολσεβίκικες τάξεις τους. Επίσης, η αποστολή αυτή έγινε κατά τη διάρκεια μίας πολύ άγριας καταστολής με τα πιο σημαντικά στοιχεία της οργάνωσης να είναι στη φυλακή ενώ κάποιιοι είχαν δολοφονηθεί κάτω από το νόμο της διαφυγής: αυτή ήταν η μοίρα του Evelio Boal (ενός από τους καλύτερους γραμματείς που είχε η οργάνωση ποτέ, σύμφωνα με τον Buenacasa)

Αυτές ήταν οι συνθήκες που επέτρεψαν τον Nin να γίνει γραμματέας της CNT κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, γιατί η οργάνωση ήταν νέα και τα άπειρα μέλη τον ψήφισαν. Η αναγγελία που αφορούσε την σύγκλιση της Ολομέλειας δήλωνε ότι θα διεξαχθεί στη Βαρκελώνη, αλλά η τοποθεσία στη συνέχεια άλλαξε στη Lérida, όπου ο Maurín είχε μεγάλη επιρροή. Έτσι υπάρχει κάτι πολύ ύποπτο στην ιστορία της εποχής. Τελοσπάντων, αφού η αναφορά του Pestaña δεν ήταν ακόμη ευρέως διαδεδομένη, διορίστηκε αυτή η αντιπροσωπεία, που αναχώρησε για τη Ρωσία για να παρακολουθήσει το Πρώτο Συνέδριο της Ένωσης Διεθνούς Συνδικάτων.

Η αποστολή αυτή δεν ήταν ολική καταστροφή αφού η αντιπροσωπεία πρόσβαλε τον ίδιο τον Τρότσκι. Κάποια στιγμή, ακριβώς στη μέση των διαδικασιών του συνεδρίου, ως αποτέλεσμα των προσπαθειών της Emma Goldman και άλλων αναρχικών που κρυβόταν, έγινε μία ισχυρή διαδήλωση που απαιτούσε την απελευθέρωση των φυλακισμένων που κρατούνταν στις φυλακές Checa στην Taganka. Απειλούσαν, ακριβώς στη μέση του συνεδρίου, ότι εάν οι φυλακισμένοι δεν απελευθερώνονταν θα μιλούσαν μέχρι να αποκαλύπτονταν ολόκληρη η υπόθεση. Οι μπολσεβίκοι φοβήθηκαν και υποσχέθηκαν να τους απελευθερώσουν. Πριν την ικανοποίηση της υπόσχεσης έγιναν πολλές μηχανορραφίες. Η αντιπροσωπεία του Nin έπαιξε ένα ρόλο στην καμπάνια. Αυτό ήταν σχετικά ένα άγνωστο γεγονός που η Emma Goldman σχολιάζει στις αναμνήσεις της... Για τους μπολσεβίκους όλοι οι φυλακισμένοι ήταν συμμορίτες.

Όταν το συνέδριο διακόπηκε οι φυλακισμένοι απελευθερώθηκαν, αλλά τους δόθηκαν πλαστά διαβατήρια. Όταν έφτασαν στους προορισμούς τους, οι αρχές προειδοποιήθηκαν ότι ήταν σοβιετικοί κατάσκοποι. Δηλαδή, ο Λένιν τους έδωσε μερικά διαβατήρια με σκοπό να τους καθηλώσει έξω από τη Σοβιετική Ένωση. Επομένως, για παράδειγμα, όταν οι Goldman και

Berkman έφτασαν στη Λιθουανία φυλακίστηκαν. Τελικά, χάρη σε διάφορες διαδηλώσεις, εκείνοι οι σύντροφοι θα μπορούσαν να ζήσουν νόμιμα σε άλλες χώρες.

Εκείνη την εποχή στη Γερμανία υπήρχε μία πολύ μικρή αλλά ενδιαφέρουσα δραστήρια οργάνωση: η FAUD. Η ηγετική της φιγούρα ήταν ο Rocker. Είχε μερικούς ικανούς άνδρες, άνδρες που ήταν στην πραγματικότητα θεμελιωτές του νέου αναρχοσυνδικαλισμού, αφού ο παλιός αναρχοσυνδικαλισμός της CGT ήταν σε υποχώρηση: οι σοσιαλιστές τον ανέλαβαν και εκείνοι που ήταν πρώτα μέρος της αναρχικής τάσης όπως ο Monatte, κινήθηκαν προς τον μπολσεβικισμό.

Η οργάνωση αυτή FAUD, είχε άμεσες σχέσεις με τους Ρώσους αναρχικούς· η γεωγραφική εγγύτητα τους επέτρεπε να θεμελιώσουν κανάλια για την ανταλλαγή πληροφοριών. Η FAUD ήταν η πιο καλά πληροφορημένη οργάνωση χάρη στη Ρωσική πραγματικότητα, που τη διέδιδε σε ολόκληρο τον κόσμο. Δημοσίευσε τις μπροσούρες του Rocker, **Μπολσεβικισμός και Αναρχισμός και Σοβιέτ ή Δικτατορία**. Έπειτα δημοσίευσε το βιβλίο του Arsinon για το κίνημα του Μακχοβινισμού, που πρωτοδημοσιεύτηκε στην ισπανική γλώσσα στην Αργεντινή.

Το 1922 το εθνικό συνέδριο της CNT έγινε στη Σαραγόζα, μετά την πτώση του καθεστώτος του δήμιου Martínez Anido. Σε αυτό το συνέδριο κάθε τι μπορούσε να λεχθεί. Ο Nin δεν ήταν παρών γιατί παρέμενε στη Ρωσία· ούτε ο Maurin ήταν εκεί, πιθανά γιατί δεν είχε καν προσκληθεί. Το μόνο μέρος της αντιπροσωπείας στη διεθνή των κόκκινων συνδικάτων που έλαβε μέρος στο συνέδριο ήταν ο Arlandís: ήταν ολοκληρωτικά συγκλονισμένος. Ο Pestaña και ο Peiró ήταν εκεί. Ο Leval υπέβαλλε μία αναφορά που προκάλεσε φασαρία. Τότε η απόφαση του 1919, που ήταν προσωρινή, αναθεωρήθηκε.

Κάποιοι λένε ότι ο Salvador Seguí ήταν “μαρξιστής avant la lettre”. Νομίζεις ότι αυτή η άποψη είναι αληθινή;

Ειλικρινά, αυτή είναι μία παράλογη άποψη. ο Seguí δεν ήταν ποτέ μαρξιστής. Ήταν ένας άνδρας που τοποθετούσε τον εαυτό του στο κέντρο. Πίστευε στην οργάνωση. Απεχθανόταν τον εξτρεμισμό, ήταν ένας εποικοδομητικός άνθρωπος, συνδικαλιστής πάνω από όλα. Δεν υπήρχε τίποτα μαρξιστικό σε αυτόν.

Γιατί οι Ρώσοι αναρχικοί, ακόμα και αν ήταν περισσότεροι από τους μπολσεβίκους, συντρίφθηκαν από τους τελευταίους;

Κοίτα δεν ξέρω αν ήταν περισσότεροι. Συντρίφθηκαν γιατί οι πιο βάρβαροι συντρίβουν πάντα τους λιγότερο βάρβαρους. Εάν αναλύσεις πιο λεπτομερώς τις συνθήκες μέσα στις οποίες λειτουργούσαν οι μπολσεβίκοι, τις πολιτικές τους ικανότητες, τον Ιησουτισμό τους, την ατελείωτη απεραντολογία τους, τα κίνητρα που επικαλούνταν για να δικαιολογήσουν τις πράξεις τους, θα καταλάβεις τη δύσκολη και μειονεκτική θέση στην οποία βρίσκονταν οι αναρχικοί. Πρώτα από όλα, για παράδειγμα, υπήρχε η φτώχεια των ανθρώπων, που απαιτούσε περισσότερες θυσίες. Έπειτα, υπήρχε η Λευκή επίθεση που προσπάθησε να κατακτήσει την περιοχή· και η διεθνής συνωμοσία όλων των μεγάλων δυνάμεων, και τόσοι άλλοι παράγοντες. Όλα αυτά μοιάζανε με τον πόλεμο μας, όταν είχαμε συγκλονιστεί από το θέαμα της Federica Montseny και όλων των άλλων που ήταν στην κυβέρνηση κακολογώντας τις συλλογικότητες. Λέγαμε στους εαυτούς μας: “Τι θέλετε;” Εάν επιλέξουμε κάθε άλλο δρόμο, ολόκληρος ο κόσμος θα στραφεί εναντίον μας, θα πρέπει να σπάσουμε την πολιτική συνεργασιών μας, και η συνεργασία είναι το μόνο πράγμα που κρατάει τον

πόλεμο και ο πόλεμος [...]” Τελοσπάντων εκείνοι από εμάς που είχαν περάσει μέσω μία τέτοιας κατάστασης θα κατανοούν καλά τη ρωσική περίπτωση. Οι επαναστάσεις είναι επικίνδυνες γιατί μας οδηγούν σε ένα είδος ψυχολογικής κατάστασης όχι μόνο στο μαζικό επίπεδο, αλλά και στο ατομικό. Η πείνα για παράδειγμα. “Υπάρχει πείνα γιατί η οικονομία δεν έχει ακόμα ανοικοδομηθεί”· ο φόβος των αντιδραστικών δυνάμεων: “πρέπει να συγκεντρώσουμε την κρατική εξουσία σε μία σιδερένια γροθιά προκειμένου να αντιμετωπίσουμε τις στρατιές των Λευκών στρατηγών”· και η απουσία προετοιμασίας του λαού· και το διεθνές εμπάργκο. Και όλα αυτά είναι κρίσιμα, όπως ήταν κρίσιμα στον πόλεμο μας. Χτυπούσαμε τα κεφάλια μας. “Πηγαίναμε προς την καταστροφή” λέγαμε στους εαυτούς μας, “προς την άρνηση αυτού που ήμασταν κάποτε”. Δεν παράπαιε η μάζα του λαού μόνο, αλλά και πολλά άτομα, αρχής γενομένης από τους αρχηγούς, που έκαναν στροφή 180 μοιρών.

Ποιος ήταν ο λόγος για την σταλινική καταστολή και τη δολοφονική εκστρατεία ενάντια στους ΡΟΥμιστας και τους ελευθεριακούς, ιδιαίτερα ακολουθώντας την πολιτική ηγεμονία των σταλινικών που επιτευχθεί στα γεγονότα του Μάη του 1937;

Οι λόγοι για όλα αυτά θα πρέπει να αναζητηθούν στην επιρροή της GPU, της ρωσικής μυστικής αστυνομίας, στα χέρια της οποίας μπορούμε να πούμε πως δόθηκε η δύναμη της λήψης αποφάσεων όσον αφορά τη δημόσια τάξη. Οι αστυνομικές δυνάμεις ήταν στα χέρια αυτών των ανθρώπων. Δηλαδή, είχαν διεισδύσει τόσο πολύ στο ρεπουμπλικανικό καθεστώς που ήρθε η στιγμή που η κυβέρνηση δεν ήταν πλέον κυβέρνηση. (εάν δεχτούμε ότι μία κυβέρνηση μπορεί να πάψει να είναι κυβέρνηση). Υπήρχε ένα κράτος μέσα στο κράτος. Και αυτό το κράτος μέσα στο κράτος αποτελούνταν, για παράδειγμα από τις μοχθηρές δυνάμεις που απελευθερώθηκαν εδώ από τον Στάλιν, και με την νοσοτροπία του Στάλιν, όλα έχουν εξήγηση. Αυτό που συνέβη εδώ δεν ήταν παρά μία αντανάκλαση της ίδιας πολιτικής που είχε εφαρμόσει ο Στάλιν στη Ρωσία. Ξέρεις ότι στη Ρωσία, αντίθετα από τι μπορεί να υποθέσει κάποιος, ο Στάλιν ενάντια στα ίδια τα συμφέροντα της Ρωσίας, δολοφόνησε τους πάντες, ακόμα και τους πιο ταλαντούχους ανθρώπους. Η Ρωσία χρειαζόταν στρατηγούς, αξιωματικούς και αντί για αυτό ο Στάλιν τους ξεφορτώθηκε. Ήταν μία μη πραγματική πραγματικότητα.

Αυτοί οι άνθρωποι δεν μπορούσαν να ενεργήσουν με άλλο τρόπο. Ήταν η φυσική εξόντωση όχι μόνο όσων ήταν εχθροί αλλά και όσων από εκείνους δεν θεώρησαν ποτέ τους εαυτούς τους εχθρούς. Ήταν εκκαθάριση απλά και ξεκάθαρα. Υπήρχαν άνθρωποι που ήταν έτοιμοι να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους για να εφαρμοστεί αυτή η εκκαθάριση· δεν είναι οι οι ίδιοι Ρώσοι που έκαναν τη δουλειά. Οι Ισπανοί επίσης ήταν ικανοί να δράσουν με τον ίδιο τρόπο σε συγκεκριμένες καταστάσεις, όταν υπάρχει φανατισμός, όπως υπήρχε τότε, ειδικά εάν δημιουργούνται συμφέροντα γραφειοκρατικού τύπου.

Ποια κοινωνικά και πολιτικά συμφέροντα υποτίθεται υπηρετούσαν οι πράξεις των σταλινικών;

Οι σταλινικοί στην Ισπανία δεν είχαν δικές τους προσωπικότητες. Εκτελούσαν τις διαταγές της Μόσχας και ήταν ικανοποιημένοι με την απόκτηση πολιτικών και στρατιωτικών θέσεων. Τα συμφέροντα τους ήταν εκείνα του σοβιετικού κράτους, όχι εκείνα που είχαν ως Ισπανοί. Ήταν κούκλες ελεγχόμενες από τον Στάλιν, που κολάκευε τις προσωπικές τους φιλοδοξίες. Γενικά μπορούμε να πούμε πως υπήρχαν εκείνοι που δρούσαν κι εκείνοι που σταματούσαν να δρουν. Εκείνοι που δρούσαν ήταν φυσικά οι κομμουνιστές, που από την πλευρά τους δρούσαν εκ μέρους

των μυστικών πρακτόρων της CPU. Και εκείνοι που έπαυαν να δρουν ήταν οι ελευθεριακές και οι αστικές δυνάμεις – που φοβόταν την επανάσταση και προτιμούσαν την αντίδραση σε μία πραγματική επανάσταση. Αναφέρομαι πάνω από όλα στους μικροαστούς, όπως η Esquerra Republicana de Catalunya και οι ρεπουμπλικανοί γενικότερα. Σε αυτούς τους ανθρώπους η επανάσταση προκαλούσε μεγαλύτερο φόβο από το φασισμό· ήταν η επανάσταση που τους τρομοκρατούσε πάνω από όλα, σε τέτοιο βαθμό που όταν ήρθε η 19η Ιουλίου, ξέρεις ο Martínez Barrio πρόσφερε στον στρατηγό Mola το υπουργείο πολέμου. Αυτό δείχνει πόσο φοβόταν την επανάσταση· δεν ήθελαν αν συνεχιστεί.

Αργότερα υπήρχε κι ένας ακόμα παράγοντας. Οι κομμουνιστές είχαν έναν τρόπο να δρομολογούν τα πράγματα σε τέτοιες καταστάσεις. Αυτό εκδηλώθηκε επίσης στο Μάη του 68 στο Παρίσι: δεν άφησαν να υπάρξει ένα αριστεριστικό κίνημα στα αριστερά τους. Δεν μπορούν να ανεχθούν την ύπαρξη μίας επανάστασης δίπλα στη δική τους. Πιστεύω πως αυτός ήταν ο λόγος για τη διακήρυξη του πολέμου ενάντια στη CNT. Γιατί ο πόλεμος ήταν ενάντια στη CNT, όχι ενάντια στο POUM. Το POUM βρέθηκε ανάμεσα στη διασταύρωση των πυρών ως ο αδύναμος κρίκος. Αυτό αναλύθηκε αρκετά καλά από τους Broué and Temime στο βιβλίο τους, **La révolution et la guerre d'Espagne**. Είναι η τεχνική του λουκάνικου να κόβεις ένα μικρό κομμάτι κάθε φορά· καθένας κοιτάζει τον εαυτό του και δεν μπορεί κανείς να τους σταματήσει· κόβουν τα πιο αδύναμα κομμάτια. Όταν οι ρεπουμπλικανοί ήταν στα χέρια τους και είδαν ότι έχουν διαχειριστεί τους σοσιαλιστές, τότε κατευθύνθηκαν προς τη CNT. Το σοσιαλιστικό κόμμα ήταν ήδη διαιρεμένο πριν τον πόλεμο. Αλλά καθώς εξελισσόταν ο πόλεμος, οι κομμουνιστές εκμεταλλεύτηκαν τον ανταγωνισμό ανάμεσα στις κλίκες του Prieto και του Caballero.

Ο Prieto (ο προστάτης του Negrín) είναι το μόνο κύριο υπεύθυνο πρόσωπο για τον σοσιαλιστικό κρυπτοκομμουνισμό του πολέμου. Ο Prieto δεν ήταν στην πραγματικότητα νεγριστής. Ήταν ένας άνθρωπος με έχθρα ενάντια στον Largo Caballero και διώχτηκε για αυτή την έχθρα στο βαθμό που έπαιζε το παιχνίδι των άλλων, ακριβώς εκείνων που αργότερα, με πλήρη δικαιοσύνη, θα απαλλαχτούν από αυτόν. Η πολιτική του Prieto είναι η πολιτική της εκδίκησης. Ο Largo Caballero ήδη τον είχε αποφύγει πολύ πριν τον πόλεμο. Θυμάσαι τη συνάντηση στην Egea που πραγματοποιήθηκε από την φατρία Cabalero όπου συνελήφθησαν οι Νέοι Σοσιαλιστές; Δεν το ξέχασε ποτέ. Και εκείνοι οι νέοι Σοσιαλιστές ήταν νέοι σοσιαλιστές, αλλά τότε ήταν νέοι ενωμένοι σοσιαλιστές: δηλαδή εκρωτισμένοι. Ο Largo Caballero ενεπλάκει σε αυτή τη μανούβρα της ένωσης των δύο νεολαιίστικων οργανώσεων με την πεποίθηση πως θα απορροφούσε τους κομμουνιστές γιατί οι σοσιαλιστές ήταν η πλειοψηφία. Και το αποτέλεσμα ήταν ακριβώς το αντίθετο: οι σοσιαλιστές καταβροχθίστηκαν. Αυτή είναι μία επιπλέον απόδειξη πως δεν μπορείς να παίζεις την ενότητα με τους κομμουνιστές. Είναι περισσότερο πανούργοι και πάντα περνάει το δικό τους.

Κατά τη διάρκεια του πολέμου οι κομμουνιστές πέτυχαν να διαιρέσουν το σοσιαλιστικό κόμμα και το UGT. Και αυτό τους έκανε ισχυρούς... Και τελικά επιτέθηκαν στην Κυβέρνηση της Καταλωνίας. Είναι ψέμα πως ο νόμος της αυτονομίας καταλύθηκε από τον Φράνκο: είχε ήδη καταλυθεί από τη Ρεπούμπλικα την ίδια, από τον Negrín. Και αν τον κατέλυσε ο Negrín, αυτό έγινε γιατί ο Companys το έκανε πριν την κίνηση του ενάντια στην CNT και το POUM. Ο Companys έσκαβε τον τάφο του. Ο Companys ήταν το χέρι των κομμουνιστών κατά τα γεγονότα του Μαΐου. Ο Companys ήταν το αντεπαναστατικό χέρι για να ανακαλύψει αργότερα πως όταν έφτασε η αντεπανάσταση, ο νόμος της αυτονομίας είχε ακυρωθεί.

Για τους πιο αντικειμενικούς ειδικούς, τα γεγονότα του Μαΐου συνιστούσαν μία πρόκληση, της οποίας στρατηγός και οργανωτής ήταν ο Antonov Onseenko. Οι σύντροφοι, δηλαδή οι σύντροφοι της ομοσπονδίας, αντέδρασαν, μερικοί με την πίστη πως ήταν μία άλλη 19 Ιουλίου, πως η επανάσταση ήταν σε κίνδυνο, και πως όφειλαν να την υπερασπιστούν· άλλοι που μπορούμε να τους αναφέρουμε ως γραφειοκράτες της οργάνωσης, κατέφυγαν στα δικά τους επιχειρήματα, που για εμένα δεν ήταν πολύ ειλικρινή: είπαν πως είναι καλύτερο να μην αντιδράσουν στην πρόκληση. Νομίζω πως αυτή ήταν η γνώμη εκείνων που είχαν άνετες θέσεις και είχαν γραφειοκρατικοποιηθεί.

Υπήρχε επίσης η ομάδα “οι φίλοι του Ντουρούτι” για την οποία έχουν ειπωθεί σχετικά πολλά αλλά ειλικρινά δεν της δίνω τόσο μεγάλη σημασία. Ήταν άνθρωποι που δεν ανήκαν στην CNT και μιλούσαν μία Γιακωβίνικη γλώσσα: “ας κόψουμε τα κεφάλια τους, να σπάσουμε τις επιτροπές, να τους εκτελέσουμε” Γνωρίζοντας αυτούς τους ανθρώπους, δεν ήταν σίγουρα οι πιο ικανοί να διεξάγουν μία συνεπή εκστρατεία.

Η αγριότερη καταστολή κατευθύνθηκε ενάντια στο POUM. Οι συνθήκες γύρω από τη σύλληψη της κεντρικής επιτροπής του POUM και η απαγωγή του Nin είναι καλά γνωστές. Σκότωσαν τον αναρχικό Berneri σαν λαγό. Υπάρχουν αποδείξεις πως τον απήγαγαν· αυτά τα στοιχεία του PSUC (Partido Socialista Unificado de Cataluña) τον καταδίωξαν και τον έπιασαν.^{vii} Όπως έπιασαν και όλους τους ομήρους της ελευθεριακής νεολαίας που την είχαν στα χέρια τους, και πολλοί από αυτούς ξαναεμφανίστηκαν στο νεκροταφείο του Cerdanyola. Ο Alfred Martínez δεν βρέθηκε ποτέ. Εξαφανίστηκε.

Όταν οι δυνάμεις εκστρατείας την κυβέρνηση της Βαλένθια ήταν στο δρόμο για τη Βαρκελώνη, σε κάθε περιοχή από την οποία πέρασαν τα στοιχεία της PSUC και οι ρεμπουμπλικάνοι της Esquerra ενθαρύνθηκαν και κινήθηκαν τα ελευθεριακά στοιχεία.

Δεν μπορούσαν να καταδιώξουν τους ελευθεριακούς εδώ στη Βαρκελώνη γιατί τους φοβόταν πολύ. Εκείνη την εποχή ήμουν στη Lérida. Στη Lérida τους κάναμε να υποχωρήσουν. Δεν τόλμησαν να μας επιτεθούν. Σε εκείνη την πόλη το POUM ήταν η πιο ισχυρή δύναμη, εμείς ήμασταν η δεύτερη πιο ισχυρή δύναμη και αυτοί είχαν μερικούς υποστηρικτές. Η PSUC στη Lérida εισήχθηκε.

Υπάρχει μία σύγχρονη εκστρατεία να μυθοποιηθεί ο πρόεδρος Companys. Εκμεταλλεύονται συγκεκριμένα το γεγονός ότι πυροβολήθηκε από τους φασίστες. Ποια είναι η θέση σου για τον πολιτικό ρόλο του πρόεδρου Companys και τη μυθοποίηση της μνήμης του που είναι σε εξέλιξη;

Νομίζω πως θα πετύχουν να δημιουργήσουν το μύθο του Companys. Ωστόσο, μιλώντας όχι μόνο ως αναρχικός αλλά και ως πολίτης, νομίζω πως η πολιτική του πρόεδρου Companys χαρακτηρίζεται από πολλά λάθη κι όχι μόνο κατά τη διάρκεια του πολέμου.

Ας εστιάσουμε στα γεγονότα του Οκτωβρίου (1934): κανένας πολιτικός άντρας με το κεφάλι στη θέση του, δεν θα συμμετείχε σε ένα τέτοιο σχήμα και με τη συμμετοχή τέτοιων ανθρώπων, όπως έκανε αυτός, βασιζόμενος στις λιγοστές δυνάμεις που είχε στη διάθεση του. Ήταν μία καταστροφική κίνηση. Πρόσθετα, ο Companys δεν θα μπορούσε να νιώθει πως εκπροσωπείται από εκείνους που πολέμησαν στην Αστουρία. Δεν θα μπορούσε να νιώθει πως θα εκπροσωπείται από ό,τι έκαναν ή δεν έκαναν οι σοσιαλιστές στη Μαδρίτη, αφού αμφιβάλω πως είχαν ιδέα του τι

κάνουν. Και ακόμα δεν γνωρίζουμε σήμερα τι σκεφτόταν πως θα κερδίσουν από τα γεγονότα του Οκτωβρίου.

Σε κάθε γεγονός οι πράξεις ενός ατόμου μπορεί να είναι συζητήσιμες όπως σου αρέσει, αλλά εάν έχουν ένα τραγικό αποτέλεσμα, είναι κατανοητό να αναδύονται κάποιες σκέψεις ανθρωπιστικού τύπου. Νομίζω πως όλοι συμπαθούμε τον θάνατο του. Η εκτέλεση του Companys είναι κάτι ατιμωτικό, ντροπιαστικό, εξωφρενικό, βάλε ότι επίθετο θέλεις... Τέλος πάντων, πέρα από αυτό, η δράση του δεν είναι εντυπωσιακή.

Νομίζω πως δεν ήταν ποτέ ο πολιτικός με την κλασική έννοια της λέξης. Έκανε πολλές γκάφες. Επέτρεψε στον εαυτό του να παρασυρθεί από τα στοιχεία που πίστεψε πως μπορούσαν να τον βοηθήσουν αλλά στην πραγματικότητα ήταν αυτά τα στοιχεία που τον ανάγκασαν να παραπαίει. Αυτό έκανε το PSUC. Ο Companys ήταν αυτός που τους έδωσε φτερά. Και ήταν ο Companys που τους βοήθησε και προς το τέλος, το PSUC ήταν ακόμα πιο ισχυρό από την Esquerra Republicana, δεδομένου πως η τελευταία δεν είχε μία μάζα μαχητών που θα μπορούσε να κινητοποιήσει οποιαδήποτε στιγμή, ενώ το PSUC είχε την UGT. Το PSUC είχε καταφέρει να προσελκύσει τα πιο ενεργά στοιχεία των μικροαστών και της αγροτιάς και είχε κατασκευάσει με επιτυχία ένα ισχυρό UGT. Και φυσικά, αυτοί είχαν πάντα υπάρξει η βάση της Esquerra - χωρικοί, εργάτες του λευκού κολάρου - αλλά το PSUC τους κέρδισε με την πλευρά του. Το PSUC διεξήγαγε μία προπαγάνδα ενάντια στους FAIsτας κολακεύοντας τους μικρούς και μεγάλους γαιοκτήμονες, σε ένα τομέα που ήταν επίφοβος ανταγωνιστής της Esquerra. Υπονόμευσε τη θέση της και ο Companys συνέχιζε να παίζει το παιχνίδι τους. Ο Companys θα μπορούσε να βασιστεί σε άλλες δυνάμεις.

Επιστρέφοντας στα γεγονότα του Οκτωβρίου· σύμφωνα με τον Mupis, το σοσιαλιστικό κόμμα απείλησε να εξεγερθεί, εκτός αν η κυβέρνηση αποδεχόταν την συμμετοχή στο υπουργικό συμβούλιο· στο βορρά η εξέγερση έπαιρνε σοβαρό προβάδισμα μόνο στις περιοχές όπου η γραφειοκρατία του σοσιαλιστικού κόμματος δεν έλεγχε τη βάση. Οι εργάτες ξεκίνησαν την επανάσταση αλλά ο Largo Caballero και η παρέα του χρησιμοποίησαν την εξέγερση των Αστουριανών εργατών ως μοχλό για να αναγκάσουν τον πρόεδρο της ρεπούμπλικας να αποδεχτεί έναν άλλο ρεπουμπλικανικό σοσιαλιστικό κυβερνητικό συνασπισμό.

Αυτή είναι η θέση του βιβλίου μου. Νομίζω πως εκείνοι οι άνθρωποι δεν είχαν πρόθεση να ξεκινήσουν την επανάσταση. Αλλά επίσης προσθέτω ένα ακόμα επιχείρημα· προτιμώ να αναφέρομαι στο έγγραφο του Prieto, που αντέγραψα από μία μπροσούρα του Lloris, που περιλαμβάνει το πρόγραμμα του κινήματος. Εάν το εξετάσεις με λεπτομέρεια θα δεις πως είναι ολοκληρωτικά ένα αστικό πρόγραμμα. Δεν υπάρχει ούτε μία αναφορά στην κοινωνική επανάσταση. Και εκτός αυτού, στην πραγματικότητα ούτε η Μαδρίτη ούτε οπουδήποτε αλλού στην Ισπανία οι σοσιαλιστές δεν κινητοποίησαν τις δυνάμεις τους.

Νομίζω πως οι λίγοι ηγέτες που κινητοποιήθηκαν σύρθηκαν από τη βάση, μία συγκεκριμένη βάση. Η προέλευση του αστουριανού σοσιαλιστικού κινήματος ήταν βασικά αναρχική. Δηλαδή, στην Αστουρία ήταν αντίθετα από ό,τι ήταν στην Καταλωνία. Όπως στην Καταλωνία οι σοσιαλιστές ήταν ενεργοί αλλά οι αναρχικοί τελικά κυριάρχησαν ως οργάνωση, στην Αστουρία συνέβη το αντίθετο, οι αναρχικοί άναψαν τη φωτιά, οι αναρχικοί εκπαίδευσαν το αστουριανό ταπεραμέντο: αλλά έπειτα έφτασαν οι σοσιαλιστές με τις εκλογικές τους υποσχέσεις και κατέκτησαν το κίνημα των ορυχείων και άφησαν μόνο τα νησιά La Felguera and Gijón. Σε κάθε περίπτωση, ο αστουριανός ανθρακωρύχος ήταν πάντα ένα επαναστατικό στοιχείο. Και άφησε τους αρχηγούς

πίσω του. Γιατί αυτό δεν το ήθελαν οι ηγέτες του: ήθελαν απλά να καταφέρουν το φόβο στις καρδιές του Gil Robles και της συντροφιάς του, με σκοπό να τους κάνουν να υποχωρήσουν.

Ο Cruells στο El 6 d'octubre a Catalunya αναφέρει το σύμπλεγμα κατωτερότητας της UGT σε σχέση με τη CNT, όσον αφορά το επαναστατικό ζήτημα, λόγω του γεγονότος πως η UGT (Largo Caballero) είχε συνεργαστεί με τον Primo de Rivera και μετά με την αστική ρεπουμπλικανική κυβέρνηση. Για να υπερβούν αυτό το σύμπλεγμα έπρεπε να κάνουν κάτι.

Μοιράζομαι την άποψη αυτή γιατί οι σοσιαλιστές συνιστούσαν το στυλοβάτη της ρεπουμπλικανικής θέσης· η κυβέρνηση ήταν ρεπουμπλικανική-σοσιαλιστική. Αυτό τους αποθάρρυνε και ακόμα τους έκανε δύσπιστους γιατί η ρεπουμπλικανική έπρεπε να καταφύγει στα όπλα για να καταστείλει την εξέγερση.

Έπειτα, στο Κέντρο, που ήταν η ιδιωτική περιοχή του σοσιαλιστικού κόμματος, η οργάνωση της CNT, ήταν εκεί πάντα μειονότητα, άρχισε να σηκώνει το κεφάλι της - αρχίζοντας με το συνδικάτο οικοδόμων και συνεχίζοντας με τους υπόλοιπους - κερδίζοντας έδαφος.

Και αυτό φυσικά προκάλεσε στους σοσιαλιστές, εάν όχι ένα κόμπλεξ κατωτερότητας, τουλάχιστον ένα σίγουρο βαθμό συναγερμού. Εκείνοι οι άνθρωποι ταραχτήκαν από το συναγερμό και είπαν: “Εντάξει, εδώ, πρέπει να κάνουμε κάτι ενάντια στη CNT που είναι πάντα στους δρόμους, με απεργίες, συγκρούσεις και έχει μία κρίσιμη στάση και ελκύει τις μάζες.” Ήταν το πλαίσιο που διατύπωσε ο Largo Caballero στις εμπρηστικές ομιλίες του σχετικά με τη δικτατορία του προλεταριάτου. Ήταν το πλέον καταστροφικό πράγμα που θα μπορούσε να κάνει. Βαθμιαία γινόταν πιο καθαρό πόσο ανειλικρινής ήταν. Νομίζω ότι ήταν εκλογική προπαγάνδα. Καθένας ήξερε πως ο Largo Caballero ανακάλυψε τον Λένιν ενώ ήταν στη φυλακή.

Πριν τον Ιούλιο του 1936 έγινε πιθανή μία συμμαχία ανάμεσα στην CNT και την UGT, που σύμφωνα με κάποιους ιστορικούς, θα μπορούσε να έχει αποτρέψει την “ένδοξη εθνική εξέγερση;”

Το γεγονός ότι η UGT ήταν εξάρτημα της PSOE και περιλάμβανε την εκλογική της βάση, καθιστούσε ένα σύμφωνο CNT-UGT σχεδόν απίθανο. Εκτός από αυτό, η CNT, στο συνέδριο της Σαραγόζα, έθεσε ως συνθήκη ενός τέτοιου συμφώνου, τον πρακτικό διαχωρισμό της UGT από το PSOE. Δεν νομίζω πως το σύμφωνο CNT-UGT θα μπορούσε να αποτρέψει το στρατιωτικό πραξικόπημα. Αντί αυτού θα το είχε επισπεύσει. Το επαναστατικό σύμφωνο ανάμεσα σε CNT και UGT στην Αστουρία τρομοκράτησε τα δεξιά στοιχεία, που αστραπιαία ενθάρρυναν το στρατό να ξεσηκωθεί. Έχουμε ήδη δει τι συνέβη το 1934 με το καταστροφικό σχέδιο. Και το λέω με όλο το σεβασμό σε αυτούς που θυσίασαν τις ζωές τους εκεί.

Σε ποιους παράγοντες αποδίδεις την απώλεια εδάφους από το οργανωμένο αναρχικό εργατικό κίνημα μετά τον β' παγκόσμιο πόλεμο;

Ο κομμουνισμός κάνοντας χρήση της λαϊκιστικής του δημαγωγίας, είχε κλονίσει όλα τα σοσιαλιστικά και πολιτικά θεμέλια του κόσμου. Αυτό που είναι λυπηρό είναι ότι, κάνοντας το, οι κλασικές ανθρωπιστικές αξίες καταπιέστηκαν, περισσότερο από όσο κάποιος φαντάζεται. Αυτοί οι σχολαστικιστές και Ιησουίτες τους 20ου αιώνα μας λήστεψαν τη σημαία της ελευθερίας με σκοπό να της δώσουν ένα σύγχρονο ρεπουμπλικανισμό. Ό,τι δεν έχουν μπορέσει να κατακτήσουν το έχουν

συντρίψει. Αυτή η καταραμένη εισβολή, που επηρέασε τις τάξεις των διανοούμενων σε ολόκληρο τον κόσμο, έχει μετατρέψει το νόημα της επαναστατικής αίγλης, που αντιπροσώπευε η αιχμή του δόρατος του αναρχοσυνδικαλισμού, με αποτέλεσμα το εργατικό στρατόπεδο να έχει αποδυναμωθεί.

Από την άλλη πλευρά οι αναρχικοί έχουν προσπαθήσει να αντιμετωπίσουν την κατάσταση αυτή με την εσωστρέφεια και τη διεξαγωγή ενός κυνηγιού μαγισσών ενάντια σε πρόσωπα και πράγματα που υποπτεύονται ως αιρετικούς. Το αποτέλεσμα ήταν να μην αναδυθούν νέες αξίες και να συνεχίζουμε να τρεφόμαστε με την κληρονομιά των παλιών δασκάλων. Εάν αυτή η ολέθρια τάση δεν πάψει και ο άνθρωπος δεν ανακαλύψει την αίσθηση του προσανατολισμού, θα είναι δύσκολο για τον ελευθεριακό συνδικαλισμό να κάνει πρόοδο ξανά. Ένας άλλος παράγοντας της πτώσης είναι ότι το κράτος έχει εισβάλλει σε όλες τις περιοχές. Οι νόμοι της κοινωνικής μεταρρύθμισης έχουν ωφελήσει πολύ τους εργάτες αλλά έχουν κατευνάσει το ασυμβίβαστο πνεύμα τους, εντείνοντας τη διαδικασία της αστικοποίησης μέσα στην καταναλωτική κοινωνία. Τελικά, η βιομηχανοποίηση, με τη συνοδευόμενη τεχνοκρατία, θρυμμάτισε την εργατική τάξη σε κομμάτια, μετατρέποντας την σε θρυμματισμένες κατηγορίες, κι επομένως οδηγώντας την σε απώλεια της ενότητας της. Οι αναρχικοί δεν έχουν βρει ακόμα την τακτική ισορροπία μέσα σε αυτό το διαρκώς μεταβαλλόμενο πλαίσιο.

Δημοσιεύθηκε στο περιοδικός *Anthropos* no. 102, November 1989, pp. 26-35.

Μεταφράστηκε από τα ισπανικά τον Οκτώβριο Νοέμβριο του 2013

Πηγή στα Ισπανικά. [Alasbarricadas](#)

Επανεκδοση από [Libcom.org](#)

- i Ο Primo de Rivera ήταν στρατιωτικός, αριστοκράτης και δικτάτορας της Ισπανίας από το 1923-1930.
- ii Η εφημερίδα Solidaridad Obrera ιδρύθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1907, στη Βαρκελώνη, από την εργατική συνδικαλιστική οργάνωση Solidaridad Obrera. Πρωτεργάτες της εφημερίδας ήταν οι Anselmo Lorenzo, Ricardo Mella, και ο José Prat. Η εφημερίδα έχει τυπωθεί, σε διάφορες μορφές μέχρι σήμερα. Από το 2005 εκδίδεται ηλεκτρονικά, και σε έντυπη δωρεάν μορφή. Η ηλεκτρονική της διεύθυνση είναι <http://soliobrera.cnt.es/>
- iii Το περιοδικό Generación Consciente από το 1922 είχε αναρχικό χαρακτήρα και επηρέασε τους ελευθεριακούς κύκλους στην Ισπανία. Το Δεκέβριο του 1928 εξέδωσε το τελευταίο της τεύχος (62) και άλλαξε τον τίτλο της σε Estudios Revista Ecléctica μετά την καταστολή και λογοκρισία του τύπου από τη δικτατορία του Primo de Rivera. Οι βασικοί του σκοποί ήταν η εκπαιδευτική, φυσική και πνευματική αναγέννηση των λαϊκών τάξεων. Η ύλη της απλωνόταν από τη σεξουαλικότητα, την ιατρική και την επιστήμη, μέχρι την τέχνη, την εκπαίδευση και την ιστορία. Στις σελίδες της βρίσκει κανείς άρθρα για τον γυμνισμό, την ολιστική ιατρική, τον ελεύθερο έρωτα, τη σεξουαλική εκπαίδευση, τον αντιρατσισμό, τη φυσική τροφή, το φεμινισμό, την ορθολογική εκπαίδευση και άλλα. Με 70.000 αντίγραφα κάθε μήνα η Estudios επηρέασε βαθιά την εργατική τάξη της Ισπανίας. Περισσότερα στο <https://www.digitaliapublishing.com/recurso/pagina/estudiosgc.pdf>
- iv Esquerra Republicana de Catalunya (Ρεπουμπλικανική Αριστερά της Καταλωνίας), το κόμμα του Lluís Companys, που είχε ως στόχο τη διακήρυξη της αυτονομίας της Καταλωνίας, στα πλαίσια ενός ομοσπονδιακού ισπανικού κράτους.
- v El Consell de l'Escola Nova Unificada (CENU) Επιτροπή που συστάθηκε τον Ιούλιο του 1936 από αντιπροσώπους των εκπαιδευτικών: τέσσερις της CNT, τέσσερις της UGT και τέσσερις της Κυβέρνησης της Καταλωνίας. Ένας από τους αντιπρόσωπους της CNT ήταν ο ορθολογιστής δάσκαλος Philip Ignacio Díez Codina. Το CENU προσπάθησε να καθιερώσει τη βασική εκπαίδευση από την βρεφική μέχρι την ηλικία των 15 ετών, πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, τεχνική κι επαγγελματική, πανεπιστημιακή και καλλιτεχνική εκπαίδευση. Οι δάσκαλοι της CENU εμπνεόταν από τη φιλοσοφική και ορθολογική πρωτοπορία του Μοντέρνου Σχολείου. Η διακήρυξη της CENU έλεγε: “Η επαναστατική θέληση του λαού καταπιέζεται από το θρησκευτικό σχολείο. Είναι ώρα για ένα νέο σχολείο, που θα εμπνέεται από τις αξίες του ορθολογισμού και της οικουμενικής αδελφοσύνης. Είναι ανάγκη να χτίσουμε το νέο ενιαίο σχολείο που όχι μόνο θα αντικαθιστά το σχολικό σύστημα που κατεδαφίζεται από το λαό, αλλά να δημιουργήσουμε μια σχολική ζωή που εμπνέεται από την καθολική αίσθηση της αλληλεγγύης και να συμφωνήσουμε με τις ανησυχίες της ανθρώπινης κοινωνίας για την εξαφάνιση κάθε είδους προνομίων.” Το βασικό τους σύνθημα ήταν: “από την 1η Οκτώβρη, κανένα παιδί έξω από το σχολείο” Περισσότερα βλέπε στο <http://cgtense.pangea.org/spip.php?article3060>
- vi Η UGT (Γενική συνομοσπονδία εργατών) ιδρύθηκε τον Αύγουστο του 1888 από τον Pablo Iglesias Posse, έχοντας για βάση το μαρξισμό. Η UGT συνδέθηκε άμεσα με το Σοσιαλιστικό εργατικό κόμμα (PSOE) και μέχρι το συνέδριο του 1920 δεν συνέδεε το συνδικαλισμό με την ταξική πάλη. Κατά τη διάρκεια της δικτατορίας του Primo de Rivera διατήρησε μία στάση συνεργασίας με το καθεστώς προκειμένου να παραμείνει νόμιμη, σε αντιδιαστολή με την αναρχοσυνδικαλιστική ομοσπονδία CNT. Αντιφατική και διφορούμενη ήταν η στάση καθ'όλη τη διάρκεια της ισπανικής επανάστασης, γεγονός που εξετάζεται και πιο κάτω.
- vii Συγκροτήθηκε στις 23 Ιουλίου το 1936, μέσω της ενοποίησης των τεσσάρων αριστερών ομάδων: την καταλανική ομοσπονδία του Ισπανικού Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος (PSOE), το Partit Comunista de Catalunya (Κομμουνιστικό Κόμμα της Καταλωνίας, το παράρτημα της Καταλωνίας του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ισπανίας, PCE), το Unió Socialista de Catalunya (Σοσιαλιστική Ένωση της Καταλωνίας) και το Partit Proletari Català (Καταλανικό Προλεταριακό Κόμμα).